

Raadsvoorstel

Datum Raad
29 november 2018

Portefeuillehouder
Pieter van de Stadt

Registratienummer
BR1800108

Onderwerp
Experiment Centraal Tellen

Gevraagde beslissing

Deel te nemen aan het experiment Centraal Tellen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij de Provinciale Statenverkiezingen en Waterschapsverkiezingen op 20 maart 2019.

Samenvatting

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie en gemeenten constateerden dat bij het handmatig tellen van de stembiljetten door stembureaus knelpunten worden ervaren. Het ministerie probeert het verkiezingsproces te verbeteren. Zij nam het initiatief voor een tijdelijke experimentenwet. Deze wet maakt het mogelijk te experimenteren met een centrale stemopneming. Lansingerland is voornemens deel te nemen aan dit experiment; hiervoor is een raadsbesluit nodig.

Financiële consequenties

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verstrekt een vergoeding aan de gemeente, naar rato van het inwoneraantal (maximaal € 10.000 per gemeente). Verder stelt het college nieuwe vergoedingen vast voor de vrijwilligers die helpen op de dag van stemming. Nu op de dag van de stemming minder lang wordt gewerkt, is een lagere vergoeding gepast. De vergoeding vanuit het ministerie, in combinatie met het verlagen van de vrijwilligersvergoeding, is toereikend om de kosten voor het organiseren van het experiment Centraal Tellen te dekken.

Verdere procedure

In een gemeente die deelneemt aan het experiment, voeren de stembureaus na de sluiting van de stemming om 21.00 uur in het stemlokaal alleen een voorlopige telling op lijstniveau uit. Op grond daarvan kan op de avond van de stemming een voorlopige uitslag van de verkiezing bekend worden gemaakt. Die dient tevens als referentie voor de definitieve telling.

Het tellen van de stemmen die op de afzonderlijke kandidaten zijn uitgebracht, gebeurt dan de volgende dag op een centrale locatie, door een daarvoor ingesteld gemeentelijke stembureau. Alle tellers werken onder verantwoordelijkheid van dit gemeentelijk stembureau. Dit stembureau stelt van elk stembureau de uitslag vast. Als het gemeentelijk stembureau er zeker van is dat de stemopneming juist is uitgevoerd, maakt dit het proces-verbaal van de stemopneming voor de gemeente op. De kans dat daarna een hertelling nodig is, is door het volgen van deze procedure geringer. Immers, eventuele fouten in de tellingen kunnen worden hersteld voor dat het proces-verbaal van de gemeente definitief wordt vastgesteld.

Juridische aspecten

De experimenten met centraal tellen kunnen worden gehouden op basis van de Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming

Extern draagvlak/burgerparticipatie

Niet van toepassing

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Bijlagen

Uitnodiging deelname experiment centraal tellen verkiezingen 2019 (T18.13121)

Toelichting

Inleiding

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018 deden 22 gemeenten mee aan een experiment met het centraal tellen van de stembiljetten (centrale stemopneming). De ervaringen zijn positief. Een centrale telling verloopt rustiger en overzichtelijker, biedt gelegenheid om fouten te corrigeren en verkleint het risico op een hertelling. De gemeente Lansingerland is per brief uitgenodigd om mee te doen aan het experiment bij de verkiezingen in 2019.

Beoogd maatschappelijk effect

Doel van het centraal tellen van de stembiljetten is het telproces efficiënter, betrouwbaarder, transparanter en dus beter controleerbaar te maken.

De kernargumenten en kanttekeningen

1.1 Om deel te kunnen nemen aan het experiment is een besluit van de gemeenteraad hiertoe vereist.

Dit is bepaald in artikel 2 lid 2 van de Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming

1.2 De deelname aan het experiment zorgt voor een efficiënter en betrouwbaarder telproces

Na een lange dag op het stembureau, is de kans op fouten maken in het telproces op detailniveau niet ondenkbaar. Bij centraal tellen hoeven de stembureauleden op de verkiezingsdag alleen de lijsttotalen te tellen en zijn daarom eerder klaar met hun werkzaamheden. De lijsttotalen dienen enkel als uitslag van de voorlopige telling. De volgende dag verricht een andere groep personen de detailtellingen. Deze tellingen vormen de definitieve input voor het proces-verbaal van de telling. Door deze werkwijze is het risico op fouten kleiner en is het telproces transparanter.

1.3 Het is goed om alvast te werken met Centraal Tellen, zeker in het licht van de op handen zijnde wijziging van de Kieswet per 2021.

Op woensdag 4 juli 2018 vond een Algemeen Overleg plaats in de Tweede Kamer over verschillende verkiezingsonderwerpen. Eén van de bespreekpunten was dat het tellen van de stemmen transparanter moet. Er is een wetsvoorstel in voorbereiding om alle gemeenten centraal te laten tellen. Het is goed om alvast te wennen aan deze nieuwe manier van tellen, zeker nu er veel begeleiding voorhanden is vanuit het ministerie.

Raadsbesluit

Datum Raad
29 november 2018
Registratienummer
BR1800108

Onderwerp
Experiment Centraal Tellen

De raad van de gemeente Lansingerland;
gelezen het bijgaande voorstel

Overwegende dat

- om deel te kunnen nemen aan het experiment Centraal Tellen een besluit van de gemeenteraad hiertoe vereist is;
- deelname aan het experiment zorgt voor een efficiënter en betrouwbaarder telproces;
- het in het licht van de op handen zijnde wijziging van de kieswet per 2021 goed is om alvast te werken met Centraal Tellen.

Gelet op

- artikel 2 lid 2 van de Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming.

Besluit(en)

Deel te nemen aan het experiment Centraal Tellen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij de Provinciale Statenverkiezingen en Waterschapsverkiezingen op 20 maart 2019.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 29 november 2018,

de griffier,

drs. Marijke Walhout